

Μεταπτυχιακό σεμινάριο

Εαρινό εξάμηνο 2020

5 Μαρτίου 2020 έως 11 Ιουνίου 2020

«Η συγκρότηση των ανθρωπιστικών επιστημών στην Ελλάδα κατά τον 19^ο αιώνα»

Το σεμινάριο οργανώνεται από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) σε συνεργασία με τον Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών (ΙΙΕ) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

Τα μαθήματα θα παραδίδονται στην αίθουσα σεμιναρίων στο ισόγειο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, κάθε Πέμπτη 14.00-17.00.

Επαμέλεια: Σοφία Μαθαίου, κύρια ερευνήτρια (Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών).

Αντικείμενο του σεμιναρίου θα αποτελέσει η διαδικασία συγκρότησης των ανθρωπιστικών επιστημών στο νεοπαγές ελληνικό κράτος σε συνάρτηση με τη διαδικασία συγκρότησης του ίδιου του κράτους. Με κυρίαρχη την αρχαιογνωσία, οι επισήμες της Κλασικής Φιλολογίας, της Αρχαιολογίας, της Ιστορίας, της Γλωσσολογίας, της Λαογραφίας, καθώς και της Φιλοσοφίας αναδύονται σταδιακά κατά τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα. Ο χώρος εντός του οποίου συντελέστηκε η διαδικασία συγκρότησης των ανθρωπιστικών επιστημών ήταν κυρίως το Οθώνειο Πανεπιστήμιο, αλλά όχι μόνον αυτό, όπως συνάγεται από τα δημοσιεύματα στον τύπο και στα περιοδικά της εποχής, καθώς και από το συγγραφικό έργο καθηγητών στη Μέση εκπαίδευση. Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισαν οι σχετικές εξελίξεις στον ευρωπαϊκό χώρο, κυρίως στη Γερμανία, στα πανεπιστήμια της οποίας παρακολούθησε μαθήματα η πλειονότητα όσων ασχολήθηκαν με τα αντικείμενα αυτά. Θα αναλυθεί επίσης η υπόσταση και ο ρόλος ενός συνόλου ανθρώπων που χαρακτηρίζονται «λόγιοι» με ποικίλο έργο και η μετεξέλιξή τους σε εξειδικευμένους «επιστήμονες».

«Establishing the humanities in nineteenth-century Greece»

The subject of the seminar will be the process of establishing the humanities in the newly founded Greek state, a process closely associated with the conditions under which the new state was built. The disciplines of Classical Philology, Archeology, History (the ancient Greek studies had a privileged position), Linguistics, Folklore Studies, and Philosophy have been gradually emerging during the 19th century. The process took place mainly in the framework of the Othonian University, but also out of it. This can be deduced from the publications in the press and the periodicals of the time, as well as from the writings of highschool teachers. An important role was played by the relevant developments in Europe mainly in Germany where most of the scholars attended university courses. Another important factor of this analysis will be the substance and the role of a group of «intellectuals» with diverse work and their transformation into specialized scholars («scientists»).